



6 Werkervaring in buitenland



6 Werkervaring opdoen in het buitenland.

6.1 Inleiding

Een job vinden kan tegenwoordig een waar hindernissenparcours zijn. Werkgevers worden immers steeds veeleisender wanneer het om talenkennis en ervaring buiten de school gaat.

Er zijn verschillende mogelijkheden voor jongeren om aan deze eisen te voldoen en hun C.V. uit te breiden via bedrijfsstages of een werkervaring in het buitenland. Aangezien stage een zeer breed begrip is dat verschillende activiteiten dekt, is het noodzakelijk om een duidelijk begrippenkader te schetsen.

Er moet natuurlijk een onderscheid gemaakt worden tussen werkplekieren (stage) en werkervaring opdoen. In onderstaand schema verduidelijken we deze twee begrippen even.

| Werkplekieren = Stage | werkervaring opdoen |
|---|---|
| -standaardcontract met 3 partijen (stagiair, school of centrum en de stageplaats) | - meestal ad hoc contract met 2 partijen (de jongere en het bedrijf) |
| -gebeurt in de loop van de opleiding | -gebeurt na het voleindigen van de opleiding of studie |
| -duidelijke afspraken ivm inhoud van de stage en opvolging tussen school of centrum en de stageplaats | -afspraken tussen de jongere en het bedrijf |
| -evaluatie van de stage door de school of het centrum | -geen evaluatie van de werkervaring door externen |
| -verzekeringen in kader van de schoolopleiding | -verzekering, sociaal statuut?? |
| -toezicht school of centrum zorgt voor zekere controle op ongezond en gevaarlijk werk | -controle op gevaarlijk of ongezond werk?? |
| -school of centrum grijpt in bij niet opvolging afspraken | -modaliteiten voor de opzegging van het contract door één van de partijen |
| -in principe geen vergoeding | -in principe gekoppeld aan een minimale vergoeding (gevolgen fiscaliteit, wat met té minimale of geen vergoeding??) Soms is de vergoeding zelfs in natura, cfr kost en inwoning) |

In dit hoofdstuk hebben we het enkel over het opdoen van werkervaring, aangezien alles wat met de stage samenhangt geregeld wordt door de instelling waar de leerling zijn opleiding volgt.

Deze werkervaring in een professionele omgeving is de ultieme gelegenheid om :

- In de door jou uitverkozen sector je capaciteiten in praktijk te brengen en te verbeteren.
- Je in het bedrijfsleven te integreren en teamspirit aan te kweken.
- Je talenkennis verder uit te breiden, zowel de spreektaal via je verblijf, als de woordenschat eigen aan de sector waarin je wil werken.
- Je de cultuur en de plaatselijke mentaliteit te laten ontdekken.
- Je kennissenkring en sociale netwerk uit te breiden.

Je kan via een werkervaring je toekomstige carrière een duwtje in de rug geven. Er zijn verschillende mogelijkheden in verschillende Europese landen en de VS. De verschillende mogelijkheden en voorwaarden worden later in dit hoofdstuk vermeld. Sommige programma's laten toe om een werkervaring te combineren met taallessen ter plaatse.

Buitenlandse werkervaringen zijn echt populair, omdat werkervaringen financieel vaak makkelijker te verteren zijn dan een studie in het buitenland. Werkervaringen worden meestal niet vergoed, hoewel je onkosten vaak terugbetaald worden.

AANDACHT:

We wensen er toch wel even op te wijzen dat niet alles in dit verhaal rozengeur en maneschijn is. Er zijn wel enkele gevoelige en belangrijke punten die je in je achterhoofd moet houden. Een werkervaring in het buitenland is niet altijd zonder risico's en bovendien altijd op jouw eigen risico! Het afsluiten van een contract is altijd een heikel punt. Vaak wordt de overeenkomst in vertrouwen gesloten en met een handdruk bezegeld. Je hebt dan, mocht er iets fout lopen, geen poot om op te staan. Bovendien komt het soms voor dat buitenlandse jongeren vaak gebruikt worden om het vuile en gevaarlijke werk op te knappen. Dit ligt soms aan de grondslag dat deze jongeren "stielbedervers" worden genoemd. De inlandse arbeiders weigeren in enkele gevallen om deze niet erg leuke en onveilige klussen op te knappen en de jongere wordt dan voor de spreekwoordelijke kar gespannen. Hierdoor wordt het contact tussen de jongere en de andere werknemers al bij voorbaat gehypothekeerd. Het is dus van een vrij groot belang dat je je goed informeert en uit je doppen kijkt waar je terecht komt en met wie je in zee gaat.

6.2 Hoe zoek ik een plek om werkervaring op te doen?

De grote hamvraag is hoe je de werkervaring in het buitenland gaat organiseren?

Er zijn verschillende programma's die het iets makkelijker maken om een buitenlandse werkplek te vinden. De meeste van deze organisaties helpen je ook om een werkvergunning te verkrijgen, als je zelf al een plaats hebt gevonden.

Er zijn verschillende denkpistes mogelijk om aan die gegeerde werkplek in het buitenland te geraken. Wij sommen enkele voor de hand en minder voor de hand liggende mogelijkheden op.

Een eerste stap die je kan ondernemen, is eens een kijkje nemen op de VDAB site. Daar kan je vaak buitenlandse vacatures vinden.

Meer info op deze webstek: <http://www.vdab.be>

Ga eens te rade bij de Kamer van Koophandel (VOKA) in jouw buurt. Zij beschikken over een gids met de naam Kompas. Hierin vind je nuttige adressen van bedrijven die je op je zoektocht kunnen helpen. Te raadplegen op <http://www.kompass.be>

Bovendien zijn er ook buitenlandse Kamers van Koophandel met een kantoor of zetel in België. Zij kunnen de deur openen naar bedrijven in hun thuisland.

Je kan ook proberen om Belgische bedrijven met een filiaal of dochteronderneming in het buitenland of buitenlandse bedrijven met een zetel in België aan te schrijven en via deze contacten een poging wagen om een werkplek in het buitenland te versieren.

Er zijn ook onafhankelijke organisaties die zich hebben gespecialiseerd in het zoeken van werkplaatsen voor Belgische jongeren in het buitenland. Op dit vlak willen we je een voorzichtige, maar niet onnodige waarschuwing meegeven. Sommige van deze organisaties zijn licht commercieel getint. Het is bij sommige (zeker niet allemaal) niet vreemd om een lidgeld of andere financiële bijdrage te verlangen.

Het is ook een mogelijkheid dat je probeert om in het land van bestemming de kranten uit te pluizen op mogelijke vacatures. Of dat je in Belgische kranten uit je doppen kijkt voor mogelijke vacatures in het buitenland.

Bovendien zijn onze eigen sociale relaties een niet te onderschatten bron van informatie. Denk maar aan een vriend of vriendin met familie in het buitenland, vrienden van je ouders, enz.

6.3 Soorten werkervaring in Europa

6.3.1 Werkervaring via een internationale organisatie

Sommige internationale organisaties hebben hun eigen stageprogramma's en soms ook hun eigen selectiecriteria. Bij andere organisaties kan je als jongere nog alle kanten uit en kan je een eigen programma voorstellen en mogelijks ook uitwerken.

Hoe groter de organisatie, hoe moeilijker het is om er binnen te raken. Kleine organisaties worden maar al te vaak over het hoofd gezien en bieden toch zeer interessante programma's aan. Het loont misschien de moeite om aangaande dit onderwerp naar de site van JINT te surfen.

<http://www.jint.be>

6.4 Welke organisaties kunnen je helpen?

Er zijn natuurlijk veel organisaties die zich bezighouden met het vinden van werkplaatsen om ervaring op te doen in het buitenland. Wij doen een kleine greep uit het aanbod. Voor een nog vollediger lijstje kan je terecht bij de adressenlijst van het nuttige boekje 'Aanpakken en wegwezen'. Dit nuttige naslagwerkje is te raadplegen op www.jint.be

LEONARDO: Leonardo is een stageprogramma van de Europese Unie, zowel voor studenten als voor afgestudeerden.

Het Vlaams Leonardo da Vinci-agentschap vind je op volgend adres:

<http://www.epos-vlaanderen.be>

AIESEC: Is een internationale studentenorganisatie die in 80 landen vertegenwoordigd is. Hun stages zijn beschikbaar voor afgestudeerden uit alle richtingen, maar zijn sterk bedrijfsgericht.

De stages worden wel betaald.

Voor meer info kan je terecht op het volgend adres:

<http://www.aiesec.be>

IAESTE: is een organisatie die in meer dan 80 landen werkplaatsen kan aanbieden. De duur van zo'n verblijf duurt meestal tussen de 8 en 12 weken. Als je langs deze weg aan een werkplek wil raken, moet je je kandidatuur stellen bij het agentschap in je thuisland. (je kiest dus volgens je thuisland en niet volgens het land van bestemming.)

Je kan terecht op volgende site:

<http://www.iaeste.be>

CIMIC: Dit is het centrum voor intercultureel management en internationale communicatie. Zij organiseren vooral inleefstages. De looptijd kan variëren van 6 weken tot 3 maanden. De stages worden meestal georganiseerd met het oog op een betere samenwerking tussen Noord en Zuid.

Voor meer informatie kan je terecht op volgende webstek:

<http://www.cimic-hhm.be>

EURES: Dit is een Europese netwerk van diensten, dat gecoördineerd wordt door de Europese Commissie.

Je kan bij hen terecht als je meer wil weten over stages, sociale wetgeving, bezoldiging, gezondheidszorg,...

Meer info vind je via je plaatselijk VDAB kantoor of via volgende website:

<http://europa.eu.int/eures>

Veel jongeren proberen ook om Europa rond te trekken van het ene land naar het andere. Onderweg zoeken ze seizoensarbeid om zo de kosten wat te drukken. Wie hier meer informatie over wenst verwijzen we graag door naar onderstaande webstek:

<http://www.eurosummerjobs.com>

We geven je wel de raad om er altijd voor te zorgen dat je een sluitend contract kan afsluiten en dat je je ook degelijk bevraagt met betrekking tot de logies.

6.4.1 *Wat is je sociaal statuut?*

Als je niet betaald wordt als stagiair geldt deze periode normaal gezien niet als wachttijd. Het is, in principe, wel mogelijk om een afwijking te krijgen via de directeur van je werkloosheidsbureau. Wij geven je dan ook de raad om je over dit onderwerp goed te informeren.

Bij een betaalde werkervaring ben je in bepaalde gevallen fiscaal en voor de ziekteverzekering niet meer ten laste van je ouders. Dit hangt vaak samen met het bedrag dat je verdient. Zij ontvangen dus ook geen kinderbijslag meer voor jou. Meer informatie rond dit onderwerp vind je op de paperassensite.

<http://www.kamiel.info/>

6.5 *Werkervaring buiten Europa.*

Voor de meeste niet Europese landen gelden andere toelatingsvoorwaarden dan voor een stage binnen de Europese Gemeenschap.

Je hebt voor de meeste landen een reispas en/of visum nodig. Een reispas vraag je aan bij het gemeentehuis op de dienst Bevolking. Een reispas is meestal vijf jaar geldig en wordt niet meer verlengd. Vraag je documenten ook tijdig aan, want er is meestal een wachttijd van minimum twee weken.

Misschien heb je ook wel een visum nodig. Dit wil concreet zeggen dat een ambtenaar tegen betaling enkele stempels in je reispas zet.

Hiervoor kan je terecht op de ambassade van het land waarnaar je reist. Let ook op dat er soms een visum voor bepaalde activiteiten nodig is. We denken hier onder andere aan au pair, studies en werk. Alle info kan je op de ambassade in kwestie opvragen.

Het is dus wel van primair belang dat jij een duidelijk beeld hebt van wat je in het betreffende land wil gaan doen. Voor sommige landen zoals Canada, de V.S., Australië,... moet je in je achterhoofd houden dat de documenten niet zo makkelijk te verkrijgen zijn.

Het is aan te raden dat je niet op eigen houtje naar deze landen probeert te gaan, maar dat je gebruik maakt van een bemiddelingorganisatie.

In enkele gevallen is het ook nodig om bijkomende documenten te kunnen voorleggen.

Denk maar aan een retourticket, een bewijs van je verblijfplaats of een geldige bankkaart.

Het is misschien nuttig om eens een kijkje te nemen op onderstaande sites:

De site van het Ministerie van Buitenlandse Zaken:

<http://www.diplomatie.be>

Site voor alle reis- en werkinfo:

<http://www.workpermit.com>

De site van het JongerenpuntBuitenland (JINT):

<http://www.jint.be>

Ook het raadplegen waard: <http://www.wegwijzer.be>

6.6. Ontwikkelingssamenwerking.

Bij de meeste erkende NGO's (niet gouvernementele organisaties) is het mogelijk om als schoolverlater een tijdje mee te draaien. We hebben het dan meestal over vrijwilligerswerk of het onbezoldigd opdoen van werkervaring.

De looptijd van zo een werkervaring kan verschillen van minimaal 4 maanden tot maximaal 12 maanden. Een grondige voorbereiding is nodig en de selectie is vrij streng. Je moet ook uitkeringsgerechtigd zijn om op dit soort plaatsen aanspraak te kunnen maken.

Voor meer informatie kan je terecht bij:

Directie-generaal Internationale samenwerking
Brederodestraat 6 – 1000 Brussel

De site van JINT:

<http://www.jint.be>

6.7 Overzicht per land.

Betaalde werkervaringen in het buitenland zijn afhankelijk van de visie van het betrokken land. Je kan je het beste informeren bij je plaatselijke Eures-agentschap.

6.7.1 Duitsland.

De meest voorkomende benaming voor het opdoen van werkervaring is "Praktikum".

Indien je als buitenlandse student een werkplek zoekt, kan je je richten tot de verschillende universiteiten, de studentengenootschappen, de Handelskamers en de Kamers van Koophandel. Een andere optie is meteen de bedrijven en organisaties aanschrijven.

Een loon is in Duitsland niet verplicht. Veel bedrijven willen een goed gestructureerde en gedetailleerde sollicitatie, die het best 2 tot 6 maanden op voorhand ingediend wordt. In de meeste gevallen verlangt men een goede, tot zeer goede kennis van de spreektaal.

Aangezien de economie in Duitsland op dit moment niet echt een piek kent, zijn er dan ook niet echt sectoren die we kunnen aanraden en die een gegarandeerde kans geven op een werkplek.

Je kan meer informatie vinden op onderstaande websites:

<http://www.jobpilot.de>

<http://praktika.de>

<http://www.monster.de>

6.7.2 Bulgarije.

In Bulgarije noemt men een werkervaring een “Staj”.

Heel veel Bulgaarse studenten willen zelf werkervaring opdoen voor ze volledig afgestudeerd zijn. In sommige opleidingen is zo een stage verplicht.

Dat maakt het voor buitenlandse studenten dubbel zo moeilijk om een werkplek te vinden. Een extra zware dobber is het feit dat je de spreektaal moet machtig zijn om in Bulgarije als buitenlandse student of jongere aan de bak te komen.

Sommige universiteiten bieden wel cursussen Bulgaars aan.

Het is wel mogelijk om je kans bij een bedrijf te wagen en hen dus rechtstreeks aan te schrijven.

Voor alle verdere informatie kan je terecht op onderstaande adressen:

http://www.deo.uni-sofia.bg/index_en.html

<http://www.jobs.bg>

Al deze sites zijn dus natuurlijk in het... Bulgaars.

6.7.3 Noorwegen.

Veel voorkomende begrippen in het kader van dit onderwerp zijn: “trainee, praktikant, hospitant of laerling”. Het Engelse woord trainee raakt steeds meer ingeburgerd in Noorwegen en dan vooral bij bedrijven uit de privé sector.

De meeste Noorse bedrijven hebben programma's voor buitenlandse jongeren, die bij hen extra vaardigheden willen verkrijgen. Een van de belangrijkste sites aangaande dit onderwerp is: http://www.telenor.com/career_centre/globaltrainee/

Noorwegen is ook lid van verschillende internationale organisaties ter bevordering van het uitwisselen van studenten.

Eén van deze organisaties is IASTE (International Association for the Exchange of Students with Technical Experience)

Dan is er ook nog Statoil. Dit is een bedrijf dat stages aanbiedt.

Het adres is: <http://www.statoilhydro.com/>

Noorwegen is op dit moment zeer interessant, aangezien het een vrij stabiele economie heeft.

6.7.4 Nederland.

In Nederland is het verhaal iets minder duidelijk. Er zijn verschillende termen, die dubbel of in een andere context gebruikt worden. Wat we kennen als werkervaring opdoen, wordt in Nederland stage genoemd. Om in Nederland werkervaring op te doen, raden we je aan om volgende sites te raadplegen:

<http://www.colo.nl>

<http://www.edugate.nl>

<http://www.stage.pagina.nl>

<http://www.monsterboard.nl/>

<http://www.stageplaza.nl/>

6.7.5 Verenigd Koninkrijk.

In het Verenigd Koninkrijk is er geen apart statuut voor personen die werkervaring komen opdoen en een gewone werknemer. Daarom is het van niet te onderschatten belang dat voor de ervaring begint exact wordt vastgelegd wat de rechten en plichten zijn van de jongere.

We raden dan ook aan om te zorgen voor een waterdicht en discussievrij contract. Het is ook de verantwoordelijkheid van de werkgever om te zorgen voor een adequate verzekering voor de jongere. Er zijn natuurlijk verschillende organisaties die nuttige inlichtingen kunnen verstrekken.

Het is mogelijk dat sommige van die organisaties een geldelijke bijdrage vragen voor de verleende diensten.

Er zijn ook meer algemene websites waar je job advertenties kan vinden. We geven hier enkele webstekken mee:

Work experience

<http://www.work-experience.org/>

Hier worden verschillende stageplaatsen en jobs aangeboden.

Placement UK: Undergraduate Internships & Placement Student Opportunities

<http://www.placement-uk.com/>

Ook hier worden verschillende stageplaatsen aangeboden.

Anywork Anywhere

<http://www.anyworkanywhere.com/>

Jobs & resources for work and travel throughout the UK & worldwide

<http://www.work-experience.org>

Hier worden verschillende stageplaatsen en jobs, zowel in tijdelijk als in vast verband aangeboden.

<http://www.yell.com>

Dit is de Engelse gele gids. Hier kan je de adressen van bedrijven en instanties opzoeken, als je spontaan wil gaan solliciteren

6.7.6 Slovenië.

In dit land is de meest voorkomende term voor het opdoen van werkervaring “staz”. Het is hier ook niet zo moeilijk om een werkplek te vinden. Er zijn ook relatief veel scholen die taalcurssussen aanbieden voor buitenlanders en die je zelfs helpen bij het zoeken naar een vacature. De sectoren waar je het makkelijkst aan de bak komt, zijn – volgens onze informatie- vervaardigen van elektrische toestellen, auto industrie en de farmaceutische sector.

6.7.7 Hongarije.

Hier vereist de term die wordt gebruikt iets meer vaardigheid in het Hongaars, want hij luidt “szakmai gyakorlat”. Als je hier wil werken, moet je er zeker rekening mee houden dat er in de meeste gevallen absoluut geen verloning aan vasthangt.

Het is aangewezen om de Kamer van Koophandel van de betrokken regio of zelfs het betrokken ministerie te contacteren. Zij bezorgen je een lijst van bedrijven die op dat ogenblik een vacature, in de sector die jij zoekt, hebben.

Voor wie de taal wil leren, worden er in de zomervakantie aan de meeste universiteiten taalcurssussen aangeboden.

De economische sectoren die het op het ogenblik vrij goed doen, zijn de bouwsector, de chemische industrie en de technische sector.

6.7.8 Slovakije.

In Slovakije wordt de term “prax” veel gebruikt om aan te duiden dat iemand werkervaring komt opdoen. Er zijn voor buitenlanders veel mogelijkheden om naar Slovakije te komen.

De meest gebruikte informatiekanalen zijn:

SAIA, dit is een organisatie die mensen helpt uit landen waar Slovakije een bilateraal akkoord mee heeft. Dan is er nog SAAIC, dit is een vereniging die toeziet op de Europese uitwisselingsprogramma's. Beide hebben een website en hebben al verscheidene gidsen gepubliceerd.

De automotieve sector, de mechanische sector en de chemische industrie zijn economische sectoren waar op dit ogenblik een economische groei aan de gang is.

Voor meer informatie kan je terecht op volgende sites:

<http://www.saia.sk>

<http://www.saaic.sk>

6.7.9 Ierland.

In Ierland zijn er twee vrij veel gebruikte termen, nl “work experience en internship”. De periode voor een werkervaring kan verschillen van 1 week tot meer dan drie maanden en het wordt meestal niet vergoed. Een “internship” duurt meestal een jaar, maar hier wordt verwacht dat je wel een academische titel hebt.

Soms word je betaald en soms ook niet. Er is geen echte eenduidigheid aangaande dit onderwerp. De sectoren die een economische groei kennen zijn: de dienstensector en de bouwsector.

Voor meer informatie aangaande tewerkstelling, verwijzen we naar volgende sites:

<http://www.entemp.ie>

<http://www.eucareerevolution.com>

6.7.10 Denemarken.

In het Deens praat men over een “praktik”. Als je in Denemarken wil werken, is het absoluut noodzakelijk dat je voor een gelijkschakeling van je diploma zorgt.

Het is zo dat er bijna altijd een contract wordt getekend, waarin de werkvoorwaarden vastgelegd worden.

De sectoren, die het op dit ogenblik goed doen, zijn: de wetenschappen, telecom en de herbruikbare energie.

Als je interesse hebt in seizoensarbeid, kan je terecht op onderstaande site:

<http://www.seasonalwork.dk>

6.7.11 Zweden.

In Zweden spreken we ook van “praktik en trainee”. Er is mogelijkheid om in Zweden wat ervaring op te doen en de duur van de verschillende programma's kan variëren van 40 tot en met 120 weken.

Het is opportuun om een lijst van bedrijven te raadplegen die buitenlandse werkkrachten willen aanvaarden. Je kan deze lijst vinden op volgende site: <http://www.ams.se>

Als je interesse hebt in de bloeiende economie is het de moeite waard om even naar onderstaande site te surfen: <http://www.sweden.se>

6.7.12 Frankrijk.

Voor Frankrijk verwijzen we naar onderstaande site door. Aangezien deze een onuitputtelijke bron van informatie is, geven we de raad om hier zeker een kijkje te nemen.

Wie hierover nog meer informatie wil, kan terecht op onderstaande websteaks:

<http://www.legifrance.gouv.fr/>

<http://www.infostages.com>

SESAME: Werkervaring in de landbouwsector in Frankrijk <http://www.agriplanete.com/>

Job d'été : vakantiejobs in Frankrijk <http://www.cidj.com/jobs-ete/index.htm>

6.7.13 Spanje

Je kan meer informatie vinden op onderstaande websites:

LA FUNDACIÓN UNIVERSIDAD EMPRESA <http://www.fue.es/> ga naar "prácticas"

AZCARRERAS <http://www.azcarreras.com/> ga naar "prácticas"

DIALOGO <http://www.dialogo.es/> dienstverlening is niet gratis

Dit project werd gefinancierd met de steun van de Europese Commissie.

De verantwoordelijkheid voor deze publicatie (mededeling) ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat.